

cit; alius David valde animosus se opposuit, Saül ad eum cecidit, & in multa patientia sustinuit, & in se ille triumphus cæteris apud Deum gloriosior, ac illustrior.

Petrus negans.

QUESTIO VII.

Quare D. Petrus, qui tam firmus & constans erat, sic cadens negat?

34. **T**ripliciter Petrus negat se Christum non agnovisse nec se esse ejus discipulum, bis cum duabus ancillis, & cum secunda, iterum negavit cum juramento; ut scribit D. Matth. hoc loco. n. 72. & tandem tertio interrogatus à circumstantibus, cepit detestari, & jurare, quia non novisset hominem, ibid. n. 74. Petrus satis notus erat ut vir bonus, simplex, ac magnæ autoritatis, cur non satis fuit semel, secundo, ac tertio dicere se non novisse hominem, sed bis adhibet juramentum. De hac Petri negatione egi ro. 5. lib. 8. cap. 5. per decem & septem quæstiones.

35. **D**um Petrus peccat, negavit cum juramento: in quo suspecta fidei efficitur apud alios; & dum jurando, ac detestando majus suæ negationi stabilitamentum quærit, suspectior, ac debitor apparet ejus veritas. Unde præclare dixit D. Basil. in Psal. 14. Turpe & omnino stultum est, sese ut indignum fide accusare, & ad juramenti servitatem confugere: Cum agnovisset Saül eximiam benignitatem in eum, quod illum poterat occidere, & tamen incolumem eum abire permisit, & apertâ voce clamat Saül Davidem esse regnaturum, & petit Saül ab eo: Jura mihi ne de eas semen meum post me. 1. Reg. 24. nam. 21. cum multis dubitat Abulensis ibid. q. 24. an Saül hoc juramentum exquisierit à Davide, cum ipse optime sciret intimam amicitiam inter Davidem & Jonatham? cur ergo petit juramentum, quod non delet posteritatem ejus? Saül erat sibi valde inconstans, & maxime habebat, sæpè promisit nil mali agere contra Davidem; & tamen in suis verbis non stetit, ac proinde ex se præsumebat de Davide, quod fluctuaret in fide, & firmus ac constans non esset; & in se fulcimentum ad firmitatem ac stabilitatem, ad conservationem suæ posteritatis ex juramento quærit: Jura mihi ne deleas semen meum post me.

36. **A**d vocem unius mulierculæ cadit, & fluctuat Petrus; qui olim tam generosè super vortices marinos incedit: nam cum olim ipse cum aliis Apostolis esset in navi, & agnovisset Christum D. ait illi: Domine si tu es, jube me ad te venire super aquas: & ipse ait, Veni: Matth. 14. n. 28. Unde tanta rei differentia? Qui tam intrepidus erat ad terrificum mare, tam trepidus, ac timidus ad unius contemptibilis ancillæ vocem. Dim Petrus Domino confidit: Si tu es, jube me ad te venire super aquas: spumantes fluctus maris calcet, & de tempestate gloriosè triumphat, & marinum æstum, non naufragus viator devincit, ut rectè ponderat D. Hieronymus, ad citatum Matthæi locum: Eodem fidei ardore, quo semper, nunc quoque vasceris sa-

Petrus Deo confidens triumphat de se fragus corruit. D. Hieron.

centibus credit, se posse facere per voluntatem magistris, quod ille poterat per naturam. Jube me ad te venire super aquas: Tu præcipe, & illico solidabuntur undæ; leve sit corpus, quod per se grave est: At ubi Petrus sibi fidit, gladium eximit, & pro viribus vult pugnare, cadit, & corruit. Deo fidens calcet spumantes aquarum voragine; at de sua præsumptione confidens, ad ancillulæ loquelam lapsus prosteritur, & cadit.

David dum exiit in campum contra Goliathum, gloriosè eum proterrens devincit, & triumphat; at verò dum in palatio magnificè degit, & totum populum describi, ac numerari mandat, graviter peccat, percussit cor suum, prosterrens se super terram, ut tradunt Rabbini, & communiter docent interpretes ad c. 24. 2. Regum. Unde tantum discrimen? Contra Goliath venit confidens in Deo; sic enim ei dixit: Tu venis ad me cum gladio, & hasta & clypeo: ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum, Dei agnimum Israël, quibus exprobraſti hodie. 1. Reg. 17. n. 45. D. Basil. Seleucus orat. 15. Tu quidem contempnim in te visis, o bellator, quod ob oculos est. Ego vero Deum tibi adversarium oppono; neque enim visibus meis fretus, sed Dei gratia, in aciem prodeco. At verò, cum numerat populum tanquam se glorificans, in multitudine suorum militum confidit, & ideo peculiari- ter numerantur viri fortes, educentes gladius ad bellum: 2. Reg. 24. n. 9. Colligit Severus Sul- pitius lib. 1. Histor. hoc fecisse Davidem multitudini suorum militum adeptas victorias referentem, & etiam futuras, si necessitas postular- et, cui sententiæ D. Ambrosius lib. de Peen. c. 9. dicens: Felicitatem suam popularibus exultis incrementis, lura multiplicari exercitus inter principalia gaudia numeravit: In bello contra horribile, ac tremendum Goliath in Deo confidens, gloriosa victoria sublimatur, ac exaltatur, cum verò in multis copiis suorum militum enititur, labitur, cadit, ac prosteritur.

37. **T**ertio: Ex electis, ac sanctis Apostolis solus cadit, ac negat: Petrus omnibus Apostolis voluit anteponi, ac super omnes extolli; nam cum Christus D. dixisset in ultima cæna: Omnes vos scandalum patiemini in me in nocte ista: audacter respondit Petrus: Etsi omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor. Matth. 26. n. 33. Et qui tantum de se confidens cæteris antefertur, Deo permittente cadit; & prolapsus in hoc facto, omnibus inferior invenitur.

Inter omnes homines hujus mundi legimus Nabuchodonosorem durissimo supplicio à Deo castigatum, ut ei prædixit Daniel 4. n. 28. Regnum tuum transibit à te, ab omnibus ejicient te, & cum bestis, & feris erit habitatio tua: solum ut bos comedas. Nullum alium hominem legimus in bestiam fuisse transmutatum. Cur illi tanta abjectio, ut ad inferiorem gradum humanæ naturæ transierit? Ipse enim Nabuchodonosor dixerat in corde suo, ut exponunt D. Hieron. D. Cyr. D. Basil. D. Thom. Haymo D. August. lib. 7. de Doctrina Christian. c. 37. In celum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, sedabo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis; ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo. Quid deinde secutum est? Ad infernum devaberis, in profundum lacus Iſai. 14. num. 13. & 14. Noluit inter homines compu-

38. **Q**ui de se multum præsumit, cadit graviter. 39. **I**nter omnes homines hujus mundi legimus Nabuchodonosorem durissimo supplicio à Deo castigatum, ut ei prædixit Daniel 4. n. 28. Regnum tuum transibit à te, ab omnibus ejicient te, & cum bestis, & feris erit habitatio tua: solum ut bos comedas. Nullum alium hominem legimus in bestiam fuisse transmutatum. Cur illi tanta abjectio, ut ad inferiorem gradum humanæ naturæ transierit? Ipse enim Nabuchodonosor dixerat in corde suo, ut exponunt D. Hieron. D. Cyr. D. Basil. D. Thom. Haymo D. August. lib. 7. de Doctrina Christian. c. 37. In celum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, sedabo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis; ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo. Quid deinde secutum est? Ad infernum devaberis, in profundum lacus Iſai. 14. num. 13. & 14. Noluit inter homines compu-

37.

1. Reg. 17. D. Bas. Sel.

2. Reg. 24 Severus.

D. Ambro. Fiducia in Deo dat incrementis, lura multiplicari exercitus inter principalia gaudia numeravit, in propriis ruinam.

38.

Qui de se multum præsumit, cadit graviter.

39.

Daniel. 4.

D. Hieron. D. Cyrill. D. Basil. D. Thom. Haymo. D. August.

compu

computari, sed supra omnem conditionem humanam exaltati, Deique similitudinem appetere; & inde ad infimum gradum devenit, ut rejectâ naturâ humanâ, in bestialem conditionem transiret, ut fœnum tanquam bos comederet; & ita opponit Prophecia summam infimo, celum inferno, latera Aquilonis, per quæ significatur locus excelsus, & valde Sacer: Mons Sion, latera Aquilonis, civitatem Regis magni: Psalm. 37. num. 2. opponit profundo lacu, id est, loco valde infimo, ac horribili torius Inferni; sic dicitur in vitis Patrum lib. 7. cap. 17. Superbia ascendens in celum, usque ad infernum deducitur: Idemque confirmari potest de Phariseo Luc. 18. n. 14. qui se multum exaltans dicebat. Non sum sicut cæteri homines, nec etiam ut ille Publicanus: & tamen publicanus vadit justificatus, & Phariseus damnatus, ac reprobatus: de quo multa dixi in suo proprio loco.

Psal. 47.

Alia præsumptio suprenam ruinam generat. Luc. 18.

QUESTIO VIII.

Quare Petri penitentia tot, ac tantis nobilitatur?

40. **D**E hac Petri penitentia, ejusque lachrymis dixi citato cap. 5. quæst. 16. 17. Nunc breviter pauca dicam. Ait noster Evangelista num. 75. Conversus Dominus respicit Petrum, & recordatus est Petrus verbi Domini, quod dixerat: priusquam gallus caneret bis, ter me negabis; & egressus foras flevis amare. Nunc repetam hic, quod olim dixit Moyses stans coram petra: Num de petra hac vobis aquam poterimus ejicere? Num. 20. num. 10. De hac petra, Petro, respiciens eum Jesus, ingens aquarum, seu lachrymarum imbres sua divina gratia eduxit per totam ejus vitam.

41. **E**cce quædam veluti contentio, seu metamorphosis inter Christum, & Petrum: Petrus inflammatur, Christus amore convertitur ad Petrum: Petrus dolore ad Christum revertitur, Christus oculis emittit jacula: Petrus animo admittit vulnera, ac si dicat Petrus: Vulnerasti cor meum in uno oculo tuorum: Cantic. 4. n. 9. Deplorat Jeremias 9. num. 21. miseram sortem filiorum Israël, dicens: Ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domos nostras disperdere. Ad iniquos; & reprobos per fenestras oculorum ascendit mors; at ad Petrum per fenestras oculorum Christi ascendit vita, dum conversus Dominus respexit Petrum. Psal. 118. Aspice in me, & miserere mei: & per oculos Petri ingressa est salus & vitam in eum, dum contemplatur Jesum respicientem se: inde per ipsos oculos largos lachrymarum imbres emi-

Cantic. 4. Per oculos salus Petri. Jerem. 9.

Psal. 118.

Sylvei ra in Evang. Tom. VI.

lit, tanquam indices sui interni animi doloris, ac penitentia; oculus enim index est animi, ut docet Origenes homil. 35. in Matthæum: Si oculus fuerit simplex; totum corpus tuum lucidum erit.

Et quàm magna, ac ingens fuerit hæc penitentia, maxime inde innoscit, quod insigniter fuerit honorata à Christo, ab Angelis, ac cæteris Apostolis. Cum devictâ morte Dominus surrexisset, piæ fœminas Angelus solatur, & mysterium resurrectionis specialiter Petro denuntiandum admonuit. Ite, dicit discipulis ejus, & Petro, quia præcedet vos in Galilaam: Marc. 16. n. 17. Cum Petrus, & Joannes accipiunt à Magdalena corpus Christi à monumento sublatum, currunt ambo, & licet Joannes prius prævenisset, Petrum venerans, non audeo introire, nisi post ipsum: Veni Simon Petrus sequens eum, & introivit in monumentum; tunc ergo introivit ille discipulus, qui venerat prius: Joan. 20. n. 6. & 8. non solum Angeli, nec solum Apostoli, sed etiam ipse omnium Dominus singularem humanitatem, ac benignitatem ostendit, cum modo post resurrectionem caput, ac principem suæ Ecclesiæ eum constituens dicit, Pasce oves meas: Joan. 21. n. 17.

42. **E**x quo altâ consideratione perpende, quod hic quando Christus D. post resurrectionem Petrum actualiter creat, caput, ac summum Pontificem suæ Ecclesiæ, Pasce oves meas, coram omnibus Apostolis, nullus ex eis agere fert vel dolet, sed omnes consentiunt, & velati approbant: secus verò factum est quando Dominus cum beato dixit, ac promisit Pontificatum: Matth. 16. cæteri agere tulerunt; & ideo interrogant: Quis putas major in regno celorum? Matth. 18. n. 1. ut ibi tenet Abulensis 7. vel, quia viderant Apostoli pro Petro, & Domino idem tributum redditum; & ex æqualitate præteritii arbitrii sum, Petrum omnibus Apostolis esse prælatum, qui in redditione tributi Domino fuerat comparatus, & ideo interrogant: Quis major est in regno celorum? Similiter Origenes tract. 5. in Matth. D. Paschas. lib. 8. in Matth. Theophylact. Albert. Magnus. D. Thomas, & alii, quos citavi tom. 4. cap. 10. q. 4. n. 18. 19. D. Thom. 20. & c.

44. **E**t modò, cum omnes agnovissent Petrum cum juramento, ac detestatione Magistrum negasse, supremum apicem Ecclesiæ ei delatum, nullus dolet, nec improbat; sed omnes consentiunt, & benignè recipiunt, ac approbant. Cunctis erat manifesta suprema Petri penitentia, vehementerque ejus dolor, ac contritio, cum ingenti lachrymarum imbre, quæ ipsum super nivem dealbaverant, & in altum fastigium extulerant, ut supremum dignitatis fastigium ei cohæreret; ac uniformiter corresponderet, in quo tam ingens, & insignis penitentia resplendebat.

Origenes.

42. Ingens penitentia Petri, & inde maxime honorificata.

Marc. 16.

Joan. 20.

Joan. 21.

43.

Matth. 16. Abulens.

Origenes. D. Paschas. Theophyl. Alb. Magn. D. Thom.

44. Ob Petri penitentiam omnibus dignitas præstata.